

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.
a treia-oraă 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În România:

la dl Carol Schuller în București, strada
Lăberint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Miserii economice.

Într-unul din numărul foii noastre am arătat în trăsuri generale cauza marelui crize economice de care suferă patria noastră.

Când vorba e de noi Români în special, trebuie să spunem, că și în privința economică, noi suntem puși sub un tratament deosebit de aspru și nedrept.

Se știe anume, că mare parte dintre Români sunt proprietari mici. Averile mari sînt în mâinile grofilor și ale baronilor unghuri ori ale Jidanilor. Cadastrul dela 1881 este însă foarte păgubitor micelor proprietăți și cu atât mai favorabil marilor proprietari.

Astfel un mare proprietar de pe Câmpie mi-a comunicat, că după clasificarea făcută la 1881, marii proprietari abia plătesc 20 cr. contribuție directă după un juger, pe când poporul, micii proprietari plătesc până la 1 fl.

Greutatea aceasta îi apasă cu atât mai tare, cu cât ei plătesc neproporționat și nedrept de mult nu numai dare directă, ci și dare comunală și erarială, deoarece se știe, că cheia tuturor dărilor este darea directă. Cu cât e mai mare aceasta, cu atât sporesc și celelalte!

Nedreptatea ce s'a făcut la 1881 Românilor prin întocmirea celui cadastru reese mai bine din următoarele date autentice.

Proprietarul Ajtay Péter din Mező-Domb plătește pentru 1200 jugere 150 fl. dare directă, pe când locuitorii ceialalți din comună plătesc câte 1 fl. de juger.

Majoratul Bánffy din Ormiș plătește pentru 2700 jugere 700 fl. dare directă, pe când comuna, care are 1700 jugere plătește 1700 fl.

Deputatul Dézsy Zoltán din Olva-Mare (Nagy Ölyves) are 800 jugere; plătește însă numai 172 fl. contribuție directă. Fratele-sau Géza deasemeni plătește numai 120 fl. pentru 800 jugere.

Deputatul Kemény János are moșie la Cămarăș (Pusztă Kamarăș) și Szombat-telek. Plătește 110 fl. pentru 1000 jugere, așa că nici măcar virilist nu e.

Béldi Ákos are la Miheșul-de-Câmpie 2400 jugere. Plătește însă

numai 400 fl. dare directă, ear' sătenii (Români), care au cu toții numai 1300 jugere, plătesc peste 1 fl. de juger.

Același lucru cu contele Teleky din Pogacia, și alte atâtea locuri din tot Ardealul.

Când vorba e apoi de chipul cum se fac comasările, cum marii proprietari maghiari își aleg pământurile cele mai bune din hotar, ear' țeranilor li-se dă pământul prost și departe de sat, nedreptățile sînt strigătoare la cer. E de mirat, că poporul poate să rabde atâtea ticăloșii.

Am vorbit cu un inginer silvic, care tocmai făcea măsurătoare de păduri.

Îmi spunea lucruri înfiorătoare. Singur s'a spăriat de cele-ce se săvârșesc în defavorul sătenilor. Li-se ia păduri unde au avut și pășune, și li-se dă părți ripoase, nefolositoare, încât nu mai au nici lemn de foc, nici loc de pășunat. Dacă vre-un țeran e prins în privaricație, e pus nu numai să plătească prețul lemnului tăiat, dar' drept amendă și prețul ce lemnul ar avè peste 10 ori 15 ani și paguba ce se pretinde că s'a făcut rădindu-se pădurea. Așa că nu e rar, că pentru un arbore din care țeranul a vrut să-și facă oiște la căruță, se plătește 50—70 fl.

Pe scurt: în toate, agenții guvernului împing lucrurile pe ascuțiș.

Și când vorba e de țeranul român, mai ales în cele economice, cuțitul 'i-a ajuns la os!

Generalul Türr a adresat către Passy o epistolă, în care spune, că Români fac pe nedrept scandal în Europa, că Wekerle nu a găsit nici un Român maghiarizat la Baia și că potlogarul „Delfin” este expresia opiniei românești; că el nu știe dacă apăsările inventate nu înseamnă „prepararea terenului pentru o anumită idee de cucerire”, și că această cucerire este „fară îndoială numai o fantasmagorie”, spune că Români s'au aliat cu slavismul și zice, că ar merge și el la Haga, și mai zice, că omul sătul, că e pentru pace, deoarece „reșboaietele și revoluțiile au înlăturat toate (!) pedecile ce se opuneau progresului” și sfârșește zicînd, tot monsieur Türr, că „pacea între Români și Unguri s'ar pute ușor face”, dacă Români ar „căuta-o cu noi, ear' nu în contra noastră”, adică în contra *barbii*-lor maghiari. Așa zice Türr în epistolă!

Vaszary a spus într-o cuvîntare ca lămurire la discuția ce se face în giurul atitudinii sale, că el nu a făcut nimic fără de știrea vaticanului. Și deci — așteaptă ordin, fără de care nu va face nimic în contra „patriei”? E cam ciudat discursul. Revenim.

Rusia și Bulgaria. Duminea trecută Stoilov a ținut în Varna un discurs primit bine. Textul autentic despre Rusia sună: „Guvernul actual nu voește să fie prevenitor cu Rusia cu privire la o împăcare și nu va face concesii.”

Procesul Memorandului.

(Sentența tribunalului. — Recursul de nulitate. — Sentența Curiei.)

II.

Recursul de nulitate.

(Urmare.)

În decursul pertractării finale s'a arătat și împiegurarea, că jurații nu au fost orientați de loc despre natura pasagelor încriminate, că adevărul este desvoltat de drept public și adevărul din desvoltarea de drept public din țeara noastră, pentru-că s'a denegat cetirea actelor referitoare la desvoltările de drept public și ale rescriptelor regești, dar' și de altmintearea a fost imposibil ca jurații de diferite calificațiuni să fie introduși pe deplin în cunoștințele dreptului public din țeara noastră, desvoltate prin atâția secolii și astfel în chestia aceasta decizitoare asupra întregii afaceri, jurații au rămas neorientați. Pe când prin fasiunile martorilor propuși s'ar fi dovedit, că compunerea Memorandului, traducerea lui în mai multe limbi, tipărirea și răspândirea s'a făcut la mandatul dat de către conferența generală din 20 și 21 Ianuarie 1892 și astfel relativ la faptul încriminat al acestui mandat, jurații s'ar fi convinși despre aceea că:

a) Ședințele comitetului, ținute în 25 și 26 Martie 1892 asupra chestiunilor de sus nu au decis, nici nu a fost de lipsă să decidă, și chiar dacă ar fi decis, aceasta nu constituie un fapt de sine stătător, care ar pute fi considerat de rezultatul activității comitetului central permanent;

b) în chestia calificării punibilității aplicatului (inferiorul) cade cu totul sub altă responsabilitate.

Prin urmare tribunalul și președintele aceluia, a comis motiv de nulitate atunci, când n'a ascultat cererile noastre legale și a lăsat neîndeplinită datorița, chemarea și baza esen-

țială a instituțiunii curții cu jurați, pentru-că acușaii sînt îndreptățiți să se declare asupra acusei și să recomande toate dovezile permise în sensul dreptului formal, care se referesc la împiegurările aduse pentru apărarea și desinovărirea lor îndreptată spre răsturnarea acusei, prin urmare a cere întrebunțarea acelor mijloace de apărare.

După-ce pentru lămuririle chestiunilor politice, care învoală acțiunii mari și care de altfel nici nu se țin de curtea cu jurați, se pretinde o emiventă cunoștință specială de resort, la chestiunea de față cu deosebire se recere cunoștința de legi pozitive, de drept public și de istoria dreptului, care toate învoală un studiu mai lung, — a fost motivată propunerea experților, căci numai cu ajutorul acestora ar fi putut căștiga jurații o orientare basată și nepreocupată, pentru-că ei nu dispun de cunoștințele recerute. Tot asemenea foarte motivată a fost și cererea cetirii legilor vechi, precum și a ascultării martorilor, ceea-ce negându-se s'a restrîns procedura de documentare și juraților li-s'a făcut imposibilă căștigarea de cunoștințe asupra chestiunii și astfel și o judecare compentă. Aceasta formează motivul de nulitate din punctele a și o ale §. 97 din procedura de presă.

Recursul nostru de nulitate îl mai documentăm și cu următoarele iregularități de formă în procedura și anume:

1. În urma punctului b) din §. 97 al ordinațiunii ministrului de justiție nr. 1498—871, care regulează procedura de presă ardeleană, se naște motiv de nulitate îndată-ce se vatămă formele esențiale ale procedurii.

Vătămări a formelor esențiale s'au comis în următoarele casuri:

1. În contra lui Dionisie Roman arătare legală nu s'a făcut, pentru-că recercarea procurorului de sub numărul protocolar 19 nu are caracterul unei legale arătări (§. 15 din procedura), după-ce acolo nu s'a făcut amintire nici de individ, nici de fapt punibil și nici de pasagele și locurile încriminate din Memorand.

În contra lui Dionisie Roman cercetare regulată nu s'a făcut, căci după-cum adevărește procesul verbal sub numărul protocolar 26, cu el nu s'a luat decât protocol despre ascultarea lui ca martor numai.

Este evident, că Dionisiu Roman sub întreg decursul pertractării a funcțat numai ca martor și astfel în contra lui nu s'a putut insinua act de acusă, pentru-că actul de acusă nu se poate insinua numai după și pe baza cercetării, făcūă în urma arătării (§. 15 și 24 a procedurii).

Procedura se bazează pe principiul de acusă restrîngător al judecătorei (§ 21. al procedurii de presă. Din oficiu nici un fel de procedură nu are loc. Fără cercetare și fără

propunere de acusă nu are loc nici actul de acusă nici pertractare finală.

După-ce însă tribunalul regese nu a observat aceste reguli de procedură, a dat însă la motiv de nulitate, din care cauză cerem nulificarea procedurii întregi.

2. În contra celorlalți acușai, în contra cărora s'a introdus arătare regulată, ce e drept s'a făcut cercetare, dar' această cercetare a fost cât se poate de defectuoasă, pentru-că în decursul cercetării nu li-s'a comunicat nici arătarea procurorului suprem, nici conținutul pasagelor încriminate din Memorand, încât acușaii numai după primirea actului de acusă, va să zică numai după terminarea întregii cercetări, au putut ca să cunoască conținutul acusei. Prin aceasta acușaii numai foarte târziu au ajuns să fie în poziție ca să-și poată pregăti apărarea. Restrîngerea în acest mod a apărării constituie motiv de nulitate, pe baza căruia cerem nulificarea procedurii întregi.

3. În decursul pertractării finale procurorul și-a schimbat acuză față cu acușaii Dr. Ioan Rațiu și Patriciu Barbu, punându-o în basându-o pe alte fapte și pe alte baze de drept, prin ce a renunțat la acuză cuprinsă în actul de acusă și în arătare.

Pe Dr. Ioan Rațiu procurorul l'a acusat cu aceea, că a făcut dispozițiuni referitor la răspândire, ear' pe Patriciu Barbu cu aceea, că el a răspândit faptele Memorandului.

Regulamentul procedurii nu promite schimbarea acusei, sub decursul pertractării finale, pentru-că obiectele și evenimentele noue din acuză învoală nouă arătare și cercetare, nou act de acusă și nouă pertractare finală.

În decursul cercetării pornită pe baza arătării facute deja, numai extinderea cercetării se poate face, dar' nu și schimbarea acusei (alineat II din §. 15 a procedurii de presă). Aceasta cu atât mai virtos, cu cât chiar și întrebările puse juraților se formulează pe baza și coresponsuzător conținutului actului de acusă (§. 72 din procedura de presă).

Onoratul juriu de presă a disconsiderat aceste dispozițiuni a procedurii și astfel a expus verdictului juraților atari fapte pretinse a susnumiților doi acușai, care de altfel n'au format obiectul cercetării, prin ce a comis o astfel de iregularitate în procedură, care învoală nulificarea procedurii întregi, nulificarea căruia o cerem și noi cu atât mai virtos, că aceste vătămări de formă în procedură nu sînt vătămătoare numai din motive procesuale și pentru aceea, că lovește în dispozițiunile, care regulează procedura, ci și pentru-că prin aceasta s'a restrîns și apărarea necesară, încât noul argument productiv adus după însinuaarea actului de acusă în decursul pertractării finale

FOIȚA „TRIBUNEI.”

Nemernicie.

A apărut o broșură de 55 pagine, care poartă titlul:

„Preotul din Noeni”, narațiune istorică din veacul nostru, scrisă de Argirobarb. Gherla, tipografia diecesană gr.-cat. 1894.

Dreptul de retipărire e reținut.

Titlul brutal al foiiței noastre nu are a face nimic cu titlul narațiunii, dar' cuprinsul narațiunii ni-a inspirat idea ca la a doua ediție (neprobabil viitor!) să se zică „archidobitoc” în loc de „argirobarb” — cine se fie d-sa? Ar fi merituos lucru, ca să-l caute omenimea și să-l facă celebru.

Narațiunea cuprinde într-un stil sinucigaș și cu floricele de spirit auto-prostit niște întâmplări, care au pretensia a caracteriza eroica vreme dela 1848. Nici-odată un condeiu mai păcătos nu a depus o astfel de pată pe o pagină istorică atât de frumoasă!

Preotul din Noeni este un idiot și istoria epelor sale care se numesc la Argirobarb „călăria cea neagră” și „călăria cea sură” un caraghiosle pe care-l recomandăm celor-ce culeg probe literare pentru cunoștința psihopatiilor.

Să rămănem la partea serioasă a cărții. Narațiunea este tendențioasă și socotind după un pasagiu din ea, ar avè loc numai în ajunul unei revoluții, care pentru autor este ceva rar de tot. Cât de rar? Eată pasagiul (p. 7—8):

„E drept, că furtuna, ce și-a vîrsat cu furie valurile sale peste câmpii patriei noastre în acei ani de năpaste, (adecă 1848), începuse a ferbe încă cu ani mai nainte, dar' numai din departe și și puțin se auzia fremetul ei cel sgomotos, încât oamenii de rînd care trăiau pe la anii 48—49 netrecuți prin asemenea tîmplări neîndatinat care se pot perînda numai la mai multe sute de ani nu-și puteau nici închipui, ce are să se întempe, ce se mai ajungă, și nu e mirare, dacă mulți de pe acele timpuri — răpiți de cursul lucrurilor — sau dacă cum zic cărturarii — de curent, — sosind pe neașteptate furtuna — au fost învultorați de valurile în care și-au aflat sfîrșitul înainte de timp; — că așa este viața aceasta cu toate lucrurile ei, amăgitoare, înșeală pe toți căți nu poartă grije de ajuns, nu compensează împiegurările și nu precegetă sfîrșitul, ci lucră numai din înclinațiuni după oportunități, după-cum aduce timpul cu sine.”

Adecă revoluții se fac numai — la mai multe sute de ani! Ca-și-cum ar fi o apariție regulată cu ciasul și ca-și-cum chiar istoria noastră nu ar dovedi cu spațiu dintre 1784 și 1848 că se pot face și la 54 de ani? Înțelegem să fii contra revoluției, dar' să spui dobitocii de acestea?

Dar' sînt alte lucruri, care sînt grozav de dobitocști. Acestea desvoaltă tendența miserabilă a lui Argirobarbu, care prezentă ca model pe un popă ce vorbește așa cătră păstoriiți sei:

„Oameni buni — zicea el, — fiți în pace, nu vă neliniștiți, nu vă bateți ca-

pul cu ce va fi în viitor, că soartea omului e în mîna lui Dumnezeu, dela el atrîna viața și toate ale noastre. Cei-ce poartă grija de ale sale și își impun încrederea în Dumnezeu — sînt scuțiți de rele. Grijiți-vă de economie, păziți ce aveți și trăiți ca frații unul cu altul, că pacea o iubește Dumnezeu! Omului nu-i stă în putere a-și îndrepta lucrurile viitoare cele-ce nu a firnă dela el, pentru-că nu le știe, nu le vede, însă cel-ce își îndreaptă bine cele din timpul de față, peste care singur poate dispune, și-și conduce lucrurile bine, acela poate să aștepte bine și în viitor.”

A propovedui lipsa de grije pentru viitor, a o propovedui mai ales poporului nostru, al cărui viitor nu poate sta decât în mîinile noastre și nu poate fi bun decât prin chibzu-eala noastră este o potlogărie.

Și este altă potlogărie a spune oamenilor nostri, că ei sînt niște săcături, că ei în stat nu însemnează nimic, că au să fie și azi, niște vite, care nu au să servească decât de pretext al — lefeii poești. Căci astea le zice dobitocul, ce se ascunde sub numele Argirobarb când scrie:

„Nu credeți la vorbele luate din vînt, că deși este ceva din toate căte se mai vorbesc, lucrurile nu pot să stee chiar așa, precum le făuresc oamenii; apoi și de altcum trebile țerii nu sînt încredințate în mîna noastră, acolo sînt cei mai mari, ei se îngrijesc de toate, ei știu ce au de făcut. A noastră datorie este să fim cetățeni buni, cu credință cătră tron, cu cinste și supunere

cătră diregători, să fim în pace, să lăsăm ce e al altuia și să ne îndestulim cu ce ni-a dat soartea, că și dacă va fi ceva, vom căuta să suportăm sarcina, pentru-că știți cum e zicala, — *rul pe oameni umblă*.”

Poartă condeul acel om, care este capabil să zică că fiind zicala „rul pe oameni umblă” — noi să nu mai cercetăm ce fac cei mari?!

Poartă un condeiu acel om, care voește să mărginească aspirațiile poporului la animalica viață de toată ziua, care vorbind de cei încredințați cu puterea, nu-i spune că popoarele „încredințează” puterea celor-ce le conduc și că numai cine a fucredințat-o poate să și asculte de ei?!

Am fi capabili să punem rēmășag, că această carte este comandată din „locuri competente” — dar' atunci acele locuri să fi căutat un instrument — cel puțin mai deștept. Nu avem de zis altceva. Prețul este 10 cruceri — preț propagandist! Atragem atenția asupra focului, de care e vrednică cartea.

Argirospid.

Ei s'au dus....

Noi am rămas... căci ei s'au dus și cu ei dragostea noastră, — mîngăierea lor pentru sute de zile negre și pline de suferințe!... Națiunea jelește și fii ei pîtrunși de durere s'ar părè că amuțesc în această lovitură, că se retrag din „gloriosul șir”.

Și câte vexări, și câte calumnii dela aceia care doresc ca gîntea noastră, această fecioară nobilă să-și uite de strămoși, istorie

și fapte. Cîteva momente încă și s'ar părè că satana cu sateliții sei se pregătesc a iubila la mormântul fecioarei....

Înimă mare și tu minte deschisă a Românilui, pe ce cale voii să apucați?!

Provedința divină, cât sînt de minunate căile Tale! Tu conduci destinele mult cercatului meu neam, pe cărări drepte, dar' pline de năcazuri și lupte cu sudori de sînge! Tu fă-ți rîndul Teu! Fă, ca inima să simtă mai puternic acum ca nici odată și mîntea luminează-o.

Și care este credința noastră în timpurile grele și unde sînt nădejile noastre pentru viitor?

Noaptea cea lungă și înfiorătoare a trecut peste bietul Român, zorile s'au ivit și ângerul păzitor al românismului ne-a arătat calea cătră viitorul nostru mîndru.

Avem credință, că vom învinge și lumină se va face. Avem nădejde în viitor de o horă mare și frumoasă... Poporul întreg e conștiu de chemarea sa, el pășește înainte cu seriozitate și demnitate — căci doar: „menirea-i tot înainte!”

Martiri ai dreptății! Suspinele voastre sînt ale inimii noastre și locul durerei — carcerele negre — sînt gîndirea noastră!

Răpiți din mijlocul nostru, geniul vostru e între noi și ne șoptește cuvinte de bărbăție și luptă.

Voi ne-ați arătat calea — noi pe ea vom merge și... învingem! Vremuri de mîrire veniți, apropiați-vè!...

Or. 10 August 1894.

de.

după regulamentul de procedură (§§ 29, 56 și 68) este foarte restrins. Efectul apărării depinde nu numai de argumente juridice, ci și de cele faptice.

S'au făcut vătămări esențiale de formă și prin formularea întrebărilor referitoare la fapt, puse juraților, încât aceste întrebări s'au formulat desconsiderând conținutul actului de acuză (§. 75 din procedura de presă); aceasta apare și din următoarele:

George Pop de Băsești, Dr. Vasile Lucaciu, Dimitrie Comșa, Dr. Daniil P. Barcianu, Nicolae Cristea, Iuliu Coroianu, Dr. Teodor Mihali, Aurel Suciu, Mihail Velicui, Rubin Patia și Gerasim Domide, în sensul conținutului actului de acuză, sunt acușiți cu aceea că ei, ca membrii comitetului central executiv de 25 au hotărât tipărirea și răspândirea Memorandului și că au executat această hotărâre.

Dionisiu Roman în sensul actului de acuză, că a distribuit exemplare din acest Memorand între cunoștii săi.

În contra lui Patriciu Barbu sub decursul pertractării acuză s'a modificat astfel, că și el a distribuit exemplare singurate.

În față cu acestea diferite motive de acuză întrebările puse juraților s'au formulat astfel, că sunt jurații convinși în conștiința lor că respectivul acuzat într'adevăr a concurs la răspândirea Memorandului.

Este fără îndoială, că întrebările referitoare la acuză sunt fapte, care în actul de acuză nu sunt și se unesc numai cu conținutul acuzii schimbate în mod necorespunzător procedurii, față cu Dr. Ioan Rațiu.

Concursul la răspândire este cu totul altceva decât hotărârea răspândirii și efectuarea acestei hotărâri precum și răspândirea faptică e alta. (Va urma.)

Spicuri din foile maghiare.

„Patrioții” și-au aruncat ochii asupra fondului Goșdu.

„Kolosvár” dela 1 Septembrie scrie anume un articol, în care după ce face apologia defunctului Român cu „sentimente maghiare”, zice că actualmente banii nu se întrebuintează conform testamentului fondatorului.

Cel puțin dînsul, reptila guvernamentală, nu știe despre vr'un raport al administrației fondului!

Cere deci ca guvernul să-și vîre coada și în acest „cuib în care se încălzesc Daco-Românii”.

De ce, amabili confrăți, nu cereți pur și simplu ca fondul să se confiește pe seama Kultur-egylet-ului?!

Nu s'a putut nici asta fără durere: ce frumos s'a petrecut la sfîșiere bisericii românești din Maier (Timișoara)! s'a toastat în trei limbi... Valahii ascultau dicțiunile ungurești, de se minunau ce frumos sună: în același timp însă un steag unguresc, pus pe poarta curții bisericii, a fost rupt și dat prin praf...

Așa se tînguesc zările ungurești de azi.

Cruzi oameni și Români din — Maier!

„Voci latine”.

„Germania”, o mare foie din Berlin, aduce cu data de 26 August n. un articol semnat de T. M. asupra broșurii „Voci latine”. Articolul fiind de însemnată cu atât mai mare, că „Germania” e ziar foarte răspândit, îl reproducem și noi. Eată ce se zice într'însul:

„Sub titlul „Voci latine” a apărut cu câteva zile înainte de aceasta o carte, pe care a creat-o senatorul român Urechii astfel, că a invitat un număr însemnat de bărbați politici, poeți și alte notabilități dela toate popoarele latine, să se exprime asupra apăsării, ce an s'au suferit Români din Ungaria. Cei invitați au dat ascultare invitației în număr deosebit de mare, și cartea, care cuprinde 172 pagini în cuart mare, avînd pe prima față o tablă cu numele celor 14 condamnați în procesul din Cluj, a atras asupra sa, — în vederea gravității obiectului, pe care-l tratează, — atențiunea generală. Chiar și cei din Ungaria au văzut de astă dată, că este cu neputință a urma față cu această carte simpla vechia politică a strălucului și astfel presa maghiară strigă din răsuțeri în contra acțiunii numitului president al Ligei culturale române, care acțiune ar avea menirea să influențeze opiniunea publică a Europei împotriva Maghiarilor. Unele voci merg așa de departe, încât fac ministrului actual unguresc imputarea, că are legături așa de puține cu strănăntatea, încât nu numai, că n'a împedecat acțiunea editorului „Vocilor latine”, dar nici n'a fost în stare a găsi căi și mijloace, ca să descopere strănăntății, prin scriitori din afară, „intențiunile cele rele” ale Ligei culturale. Și în cor răsuna

strigătul: „Trebuie să se facă ceva, pentru a nimici efectul serierii „Voci latine!” Convingerea, că trebuie să se apere contra cuprinsului acestei cărți, a pătruns în sfîșit și în redacțiunea lui „Pester Lloyd”, și a avut ca efect o apărare, care trebuie să fie pentru Germania cu atât mai interesantă, căci în mai multe locuri ea (Germania) este pusă în comparațiune cu Ungaria unificatoare, comparațiune, care trebuie respinsă cu toată rezoluțiunea. Paralela, care se face aici între aceste două state unitare, este în adevăr cât se poate de rău aleasă, căci mai întăiu și mai întăiu, în privința compozițiunii elementelor etnice, cele două state se deosebesc unul de altul, ca cerul de pămînt. Se dă uitării oare cu intențiune sau în hyperzel, că Maghiarii, și tocmai acestia sînt acușiți „Vocilor latine”, se află în minoritate numerică față cu suma celorlalte naționalități din țările coroanei ungare? Se trece cu intențiune cu vederea, deosebirea elementară între particularismul german și între acela al popoarelor amenințate nemaghiare din Ungaria? Acestea sînt astfel de deosebiri, încât ori-ce argumentare făcută mai departe pe baza lor, n'ar pute fi altceva, decît cel mult un artificiu sofistic. Scopul dorit, sau cel puțin prezentat ca dorit, de a convinge opiniunea publică afară de Ungaria despre „nedreptatea” imputărilor cuprinse în scrierea „Voci latine” contra Maghiarilor, nu se va ajunge nici când pe calea aceasta, chiar dacă zărele maghiare și-ar da silința zi de zi să demonstreze în articole de coloane întregi „îndelunga răbdare” a statului unguresc pe care o arată față cu tendențele particulare ale Românilor. Chiar și la Bismark își ia refugiu apărătorul operii de unificare unguresc și concludă din admonițiunea acestuia cătră Sașii din Ungaria, ca să-și cultive naționalitatea în casă și în familie, că ar fi cea mai regretabilă rătăcire, dacă cei din Germania ar fi orbiți de farmecul unor frase false și ar da orbește mână de ajutor particularismului român”.

Așadar totuși începe a se naște în Ungaria teama: că strigătul de suferință al Românilor de aici s'ar pute nu numai auzi afară de stîlpii roșii-albi-verzi, ci s'ar pute și înțelege, și repede se ia la refugiu la o gogorită, înfățișindu-se în mod măiestrit tendența mișcării Românilor din Ungaria, ca îndreptată în contra ordinei de drept europene. În această manoperă se trece cu vederea, după-cum am accentuat nu mult înainte de aceasta, vorbind despre călătoria ministrului Hieronymi în Ardeal, că intențiunea atribuită mișcării Românilor de a desface Transilvania de Ungaria, nu are a face nimic cu asuprirea la care sînt expuse toate naționalitățile nemaghiare din această țară.

Dacă guvernul unguresc, a cărui brutalitate pe toate terenurile vieții de stat este la iveală ca un fir roșu în istoria mai nouă a Ungariei, voește serios să convingă lumea externă și în special pe Germania despre nedreptatea „Vocilor latine”, trebuie să se oprească cu energie din calea pe care a urmat-o până acum în politica față cu naționalitățile și să dovedească în mod faptic, că voește serios a susține în Ungaria ordinea de drept european. Spre scopul acesta trebuie să se lăpede de manevra folosită astăzi cu atăta zel, care consistă într'aceea, că sub pretext că toți cetățenii să-și poată însuși limba statului, simplu se închid școalele române și slovace. Forța este un rău mijloc de amalgamare; ea trebuie să producă frecări, care ducând mai multă vreme, după legile naturii cele mai elementare, trebuie să provoace războiul, între naționalități. Toate mijloacele, pe care le-ar încerca guvernul unguresc și înțelepții ei publiciști, vor rămâne cu totul nefolositoare, cătă vreme își vor bate joc de ordinea de drept europeană, la care se provoacă acum. Numai întrebuintarea unor mijloace corespuzătoare acestei ordine de drept va pute evita, ca „Vocile latine” să nu se prefacă în „vocea Europei întregi”.

Un fapt îmbucurător.

Publicăm mai la vale un circular, asupra cărui vom reveni în numărul nostru de mâine.

Circulară cătră întreg clerul archidiecezan Nr. 3382—1894.

Onorate în Christos Frate!

După mai multe încercări și tratative între acest consistor și consistorul archidiecezan greco-oriental din Sibiu, în fine ni-a succes a ajunge la o înțelegere deplină cu privire la înființarea și susținerea școalelor române în comunele, unde locuiesc și Români greco-catolici și Români greco-orientali, și unde una din aceste două comunități nu-și poate susține școala proprie confesională.

Înțelegerea aceasta reciprocă stă din următoarele 10 puncte:

1. Dacă o comuna bisericăscă din lipsa de mijloace materiale dorește să susțină școala comună cu cealaltă comună bisericăscă de altă confesiune, aceasta din urmă este obli-

gată a ceda dorinței acesteia pe timp de cel puțin 10 ani.

2. Conform principiului enunțat în punctul precedent, în comunele, în care nici greco-orientalii nici greco-catolicii nu pot susține în conformitate cu legea statului școala proprie confesională, se va susține numai o singură școala, anume va susține școala confesională comună cu credincioșii în majoritate, și confesiunea cu credincioșii în minoritate își va sista școala sa confesională.

3. Pentru susținerea școalei acesteia, asupra căreia dispune întru toate confesiunea cu credincioșii în majoritate, confesiunea cu credincioșii cu minoritate contribuie în modul și proporțiunea, cu care contribuie confesiunea, care susține școala.

4. Un asemenea raport se aibă valoare cel puțin 10 ani. Înainte de expirarea acestui period raportul amintit se nu se poată abdice din nici o parte.

4. Catechizarea elevilor o fac preoții respectivei confesii separat, în oare separate, și în toate corolațiunile dintre elevii aceste școale și învățător se va evita ori-ce lucru, care ar pute vătămă confesiunile.

6. Preotul ori-cărei confesii române are dreptul a visita școala, ori-când îi va conveni, și despre timpul ținerii examenului se vor averta preoții și protopopii concernenți ai ambelor confesii, ca să poată asista la examen, cei din urmă în calitate de comisari, de sine înțelegându-se, că presidii și conducerea examenului compete protopopului, dela a cărei confesiiune își are școala caracterul seu.

7. Dacă în o asemenea comună nu există edificiu de școala corespuzător și se face nou edificiu de școala, la facerea lui contribuie ambele confesii în mod proporționat și în acea proporțiune edificiu este proprietatea ambelor confesii. La cazul de a înceta raportul de corolațiune între confesii în ce privește școala, atunci confesiunea cu credincioșii în majoritate are să restituie minorității partea proporționată, cu care a contribuit la zidirea școalei. Spre scopul acesta îndată la zidirea școalei se prețuește edificiu școlar și se statorosește proporțiunea, în care a contribuit la zidire fiecare confesiune.

8. În cas, când una dintre confesii are edificiu de școala corespuzător, nu se va edifica școala nouă; ci pruncii ambelor confesii vor primi instrucțiune în acel edificiu corespuzător, care va rămâne proprietatea confesiiunii ce l-a zidit, chiar și în cazul, când școala luată în sens moral nu ar purta caracterul confesiiunii ce a ridicat edificiul de școala.

9. Partea proporționată, cu care contribuie confesiunea cu credincioșii în minoritate la susținerea școalei, are să fie administrată susținătorului școalei în 2 rate egale, anume prima la începutul lunii Octomvrie, și a doua la începutul lunii Februarie, fiind afacere internă a respectivei confesiiuni, cum și în ce mod o încassează ea dela credincioșii sei.

10. Modalitatea susținerii unei școale între condițiunile stipulate în punctele precedente cade în competența protopopilor ambelor confesiiuni, care eșind la fața locului vor lucra în bună înțelegere, conform principiilor desfășurate mai sus.

Aducînd acestea la cunoștința veneratului cler archidiecezan spre știință și acomodare, comitem tuturor oficiilor protopopești, ca în conțelegere cu protopresbiterii gr.-or. concernenți toate afacerile școalelor de natura celor indigetate să le reguleze și complaneze în fiecare cas concret întru toate conform principiilor desfășurate în punctele de mai sus, fără nici o abatere dela acestea.

Blaj, din zidința consistorială ținută în 21 August 1894.

Ioan M. Mođovan m. p.,
vicar capitolar.

Cuvînt de deschidere

rostiți cu ocaziunea adunării generale iubilate a „Reuniunii învățătorilor români s'elageni”, ținută în comuna Unimeth la 16 Iulie st. n. 1894 prin Olimpiu Barboloviciu, vicarul Silvaniei și președintele reuniunii.

(Urmare și fino.)

Onorată adunare! Mă aflu în plăcută poziție a pute accentua în față acestei mărețe adunări, că Reuniunea noastră dispune și de un capital bănesc de vr'o 5000 fl. Modestă sumă față cu misiunea, care e în cumbă reuniunii de-a o împlini, dar' imbucurător dacă vom recueta, că s'a coadunat din sudorile crunte ale acelu corp învățătoresc, care une-ori abia a avut mălaiu să frîngă familiile sale. Reuniunea noastră din retele modeste acestui capital și până acum încă a șters lacrimile multor văduve și orfanii învățătoresci prin ajutoarele întinse. Însă rog pe veneratul corp învățătoresc, că unul fiecare să-și recunoască de cea mai sfîntă datorință a concurge prin regulata plătire a taxelor de membri spre augmentarea acestui fond, să fie convins fiecare, că șieși își dă și încă pen-

tru zilele cele amare. Dar' apelez totodată la inima iubitoare de cultură românească a onoratului cler și inteligența mireană română, că în această sărbătoare iubilată să-și eternizeze numele și scumpa memorie în analele reuniunii noastre prin înscrierea de membri fondatori sau ajutători ai acestei instituții salvatoare de cledențiile neamului nostru!

Onorată adunare! Dacă vom reprimi peste cariera vieții de 25 ani percursă de cătră reuniunea noastră, aflăm că acest edificiu moralo-cultural, care l'a ridicat cu ajutorul lui Dumnezeu în acest restimp și are depuse ca petriangulare; religiunea, moralitatea, știința, laborea, sacrificiul și abnegațiunea, ear' cimentul, care a unit părțile constitutive ale acestui edificiu moralo-cultural este: iubirea desinteresată cătră cauza școalei române, dacă a fost condițiune „sine qua non”, că fundamentul acestui edificiu moral să-și aibă părți constitutive memoratele virtuți și însușiri tot numai cu ajutorul aceluora și încă în grad potențat exercitate se va pute continua și îndeplini edificiul moral al culturii populare și a regenerării poporului român prin școala.

Onorat și iubit corp învățătoresc! A trecut 20 de ani la 14 Mai a. c. de când D. Voastră în adunarea generală ținută în T. Santeu m'ați onorat cu încrederea de a mă alege de președintele „Reuniunii învățătorilor români s'elageni”, că împlinit-a modesta mea persoană acest onorific dar, nu sînt competent a judeca eu, ci D. Voastră și posteritatea, și rezultatul ce l'a produs munca noastră departe se fie de mine, ca să mi-l atribui mie, pentru-că un individ singur — fie pe ori-care teren — fără de concursul celor de un principiu și nisuiță cu dînsul — nimica nu poate produce. Resultatul îl datorim înainte de toate harului cereș, după aceea lucrării fraților v.-președinți: Domnii Gavril Trif și Andreiu Cosma, biuroului, comitetului și întregii reuniuni și solidarității, care ne-a unit în simțiri, cugete și fapte și pe viitor spre a pute asigura durabilitatea edificiului moral a reuniunii noastre și a culturii populare române, spre a-l pute scuti de vătămări și atacuri avem datorință sfîntă să-și încungurăm cu cinctura solidarității împletită din simțimintele inimilor și principiilor ingeniului nostru unisono, ear' pe frontispiciul acestui edificiu moralo-cultural să gravăm emblema „Viribus unitis”.

Fraților! Astăzi chestiunea culturii populare e pusă la ordinea zilei, pentru-că poporul e talpa și firmamentul fiecărei națiuni, ear' instrucțiunea și școala populară prin noua lege școlară va pași într'un stadiu nou prin urmare și noi toți, precum conducătorii așa și întreaga reuniune până la cel din urmă dascăl, care lucră în ogorul culturii populare române, trebuie să ne oțelim aratrul spiritual, să ne reinnoim zelul, pentru-că stadiul nou pretinde dela noi muncă nouă și îndoită.

Ca Români, care am eredit dela străbuni virtuțile păstrate cu scumpătate printre vitregimea timpurilor: aceea iubire cătră națiune și patria comună, ascultare, venerațiune și supunere cătră legile sancționate, adheșiune și credință neclintită cătră înaltul și glorioșul Tron și Maiestatea Sa Împăratul și Regele nostru Apostolic Francisc Iosif I., căruia să-și zicem din suflet un întreit „Să trăească”. Să ne supunem cu ascultare și venerațiune legii celei noue școlare și prescrierilor aceleia să satisfacem cu punctuositate, dar' totuși să lucrăm din răsuțeri unite ca școala noastră populară rămână, să susție și înfiorească ca școala română confesională, singura corespuzătoare indigențelor spirituale și materiale și viitorului poporului nostru țeran.

Prin acestea implorînd harul cereș peste lucrările zilei noastre de azi am onoare a declara adunarea de deschisă.

CRONICĂ

DI Teodor Mihali. Primum dela soția dlui Mihali următoarea telegramă: Vaș, 30 August. Am sosit sănătoși. Bărbatul meu a intrat azi, Sâmbătă în tenniță. Ceialaltii osândiți se află toți bine. Viorica Mihali.

Vocile latine. „Deutsche Zeitung” dela 31 August are o notiță despre opera aceasta. „Câteva sute de exemplare destinate pentru Ungaria au fost confiscate la ordinul ministrului de interne în Predeal. Exemplarele trimise peste Predeal în Germania, Belgia și Austria au fost lasate să treacă”. Nu le vor fi simțit.

Cutremur de pămînt. Sâmbătă în prima Septembrie n. în București s'a simțit un cutremur de pămînt puternic. Despre acest cutremur „Timpul” scrie următoarele: Ieri în 1 Septembrie n. la orele 2 1/2, toată capitala a fost emoționată de un puternic cutremur de pămînt, care a durat aproape 5 secunde. Au fost trei zguduituri, dintre care cea din urmă foarte puternică. Toți acei cari locuiesc pe Calea-Victoriei, în case cu mai multe etajuri au eșit în stradă cuprînși de groază. La clubul Tinerimii doi domni jucau biliard în timpul cutremurului; unul dintr'însii a fost atât de tare zguduit, încât a căzut

jos. Mai multe ziduri de case au fost crape; între altele tavanul unui salon dela Jockey club. Casa care s'a resintit mai mult este aceea, în care e instalată sucursala vămii din strada Doamnei, vis-à-vis de poștă. Zidurile acestei case sînt crape și amenință cu cădere. Bătrânii nu-și aduc aminte să fi fost în capitală un cutremur mai puternic decît acel de azi, care din fericire n'a avut urmări triste.

Consistorul metropolitan. De Sâmbătă deja consistorul metropolitan este convocat în Sibiu. Până acum membrii întruniți au lucrat mai mult în diferitele senate. Ședințe pleniare a fost numai una. S'au sfîșit anume despre chipul cum biserica să fie reprezentată la diferitele acte solemne și în deosebi când se prezintă vre-o delegație la M. S. Monarchul. Între alte chestii asupra căror se va refera, este și protestul domnului V. Mangra făcut în cauza suspendării sale. Protestul s'a dat spre referare dlui M. Popovici, venerabilul protopop al Orșovei.

O spămî în ungurime. „Evenimentul” din Iași scrie: Oficiarii școalei de războiu, în număr de 40, sub comanda colonelului Botean și maiorul Adrescu, au făcut zilele acestea în județul Bacău o excursiune strategică pe tot lungul graniței din acest județ. Alaltăieri s'au reintors în Bacău după o mică mesaventură, ce li-s'a întemplat cu această ocaziune. Mergînd de-alungul graniței, pentru a studia terenul, oficiarii nostri deși călăuziți de harta statului-major și comandații de doi oficiari superiori, s'au rătăcit pur și simplu și deodată s'au trezit în Transilvania. Mare fu însă mirarea oficiierilor nostri, când deodată s'au văzut încungurati de gendarmii maghiari, care l-au somat de a se reintoarce la vama maghiară. Rătăciții nostri s'au supus și conduși de gendarmi s'au reintors la vama, unde după lungi parlamentări care durară apoi 2 ore, li-se dădură în fine drumul. Ieri școala de războiu a plecat la Piatra, pentru a studia și granița județului Neamț. Ar fi bine să fie ceva mai prudenți pentru a nu se rătăci din nou.

Telegrama lui Zichy și Eszterházy, cu care acești doi conți au răspuns la felicitarea congresului catolic din Köln, îi asigură pe catolici de neajignita stăruință în lupta pentru biserica lui Christos. S'au găsit și niște foi — se înțelege liberale — care au scris că telegrama catolicilor germani a fost o intervenire internațională, care este — nepolitică. O să cadă tripla alianță?!

Un nou ziar românesc. Cu data de 18 August st. v. a apărut în Craiova nr. prim din ziarul nou „Voinea Craiovei”. Acest ziar este organ național-liberal și stă sub direcțiunea clubului național liberal din Craiova. Apare odată pe săptămână.

La congresul demografic din Pesta asistă și doi Români. DI Crupenski, directorul statistice generale a regatului, și dl Dr. Crăiniceanu, ca delegat al ministerului de războiu român.

O idee la — Brașov?! A. de sigur, dar' — este idea de stat maghiar, de care Fabinyi a zis în adunarea senioratului maghiar evangelic, că biserica aceasta trebuie să fie și purtătoare a faclii luminatoarea a adevăratei idei patriotice, i. e. a ideii maghiare de stat! S'au fericit Brașovenii din acea zi, sărăcia a dispărut, Timpa înverzește ca de primăvară, arborii înmuguresc, și când trece Fabinyi i-se închină. Mai lipsește Ovid, — al lui Fretschkes — care se cânte metamorfosa!

Patria mîntuită. Toate foile ungurești își arată satisfacția nemărginită, că solgăbirul a suspendat pe țeranii români George Bendea și George Petran din funcția ce ocupau unul ca jurat, ear' cestalalt ca percepător în Galșa. Foile ungurești sfătuesc ca toți solgăbirii să facă așa: să suspende pe Români slujbași la comune, care au felicitat comitetul național. De ce să nu-i spânzure chiar?

Din Cernăuți. — În vitrina dlui Kozak, librar în Cernăuți, a fost expus o săptămână întregă tabloul osândiților nostri. Ni-se scrie, că un mare număr de oameni staționa zilnic privind acest tablou și că se supărau — Polonii.

— În internatul de fete al societății doamnelor române s'au înscris ca interne până la 1 Septembrie 35 de eleve. Ele au fost înscrise pentru cursurile regulate la — școalele germane-ovrești din loc. Nați-o frânt-o, că și-am dres-o!

Înmormîntare. Ieri după amiază s'a făcut în Săliște înmormîntarea d-nei Ana Banciu nasc. Bloțiu. Serviciul funebru l-au oficiat preoții toți din comună. Înaintea casei mortuare dl D. Lăpădatu, învățător, a rostit un mișcător discurs. Onorurile funerale au fost făcute de corpul pompieresc. Au asistat la înmormîntare pe lîngă imensa mulțime de țerani și țerance, și foarte mulți inteligenți din comună și giur, care au grăbit cu toții să consoleze pe mult încercatul soț, iubit și stimat de toți căți îl cunosc. Membrii redacției „Tribunei” și „Foi Poporului” au fost în corpore.

La școalele din Blaj s'au început înscrierile în 31 August. Concursul până acum nu-i așa mare ca în anii trecuți. La gimnasiu nostru prima clasă abia s'au însuiat 60—70 școlari, pe când în cei doi ani din urmă erau câte 110—120. În 30 August au fost examenele de repetițiune, eară în 31 August examenele de suscepere pentru cei-ce vin pe I, clasă ori vin dela alt gimnasiu. Înscrierile se vor continua în 1, 2 și 3 Septembrie.

Avis. Se aduce la cunoștința celor interesați, că scrierile la Institutul teologic din Caransebeș se țin în 1-3 Septembrie st. v. a. c. La înscriere se plătesc: a) didactica 10 fl., taxa de înscriere 2 fl. (cei-ce vin întâia dată) și 2 fl. pentru societatea teologilor. *Diracțiunea inst. teologic.*

Din Bistrița. — La școala de meserii înscrierile se fac în 9 Sept. dela 8—11.

Hymen. Maria Moșoiu și Iacob Popa își vor sberba cununia lor în ziua de 21 Aug. st. v. în Tohanul-nou.

Ne trebuiește Iustru. Mare nedumerire în foile jidovești — nu mai zicem maghiare! — din Pesta, că nația maghiară nu va avea operă *comme il faut* de milleniu. Una, „*Newes Pester Journal*” aduce aminte că opera, trebuie ca să dovedească că avem și artă — milenară, dar, zice el, și aici bine zice intenționa să nu fie un fel de expositură politică sau un *ben retro* pentru că un membru al Casinei și — apoi face mărturisirea, că „noi lăudăm și prețuim ce avem adeseori mai mult decât merită”. Bine că mai spuneți și voi câteodată că sunteți mai mare laudă decât ispravă.

Administrații locale. Ideea decentralizării administrației va avea un nou progres în Sicilia. Se crede, că acolo se va crea un viceregal, care să ofere garanția unei stabilități mai mari a legislației siciliene speciale. Vicerege va fi, se zice, principele de coroană. — Numai Ungurii centralizează.

Zankov nu se află singur în Belgrad. Mai sunt 22 de adepți cu dînsul. Gravă este știrea ce a publicat-o „*Frankfurter Zeitung*” dela un colaborator ce a avut o convorbire cu Zankov. Acesta a zis, că el a vizitat înainte de plecare pe ministrul de externe al Rusiei Giers, și că Giers este perfect de acord cu exactitatea întreprinderilor sale.

Bilete de despărțenie. Se fac, natural, în America. Eată unul ajuns și în miratul continent vechin: „Colonelul Gavril Davis și Mistress Maud Davis anunță, că de ieri sînt despărțiți prin sentența judecătorească. Mistress Davis va purta de aici înainte numele ei de fată Maud Clever-Morris”.

Un poet federalist. E Mistral, vestitul autor al poemului „*Mireio*”, care candida pentru un loc în academia franceză. Candidatura lui nu-i prea bine văzută, deoarece ideile federaliste ale lui Mistral, care făcuseră pe la 1871 mare senzație în Paris nu i-se pot ierta în cercurile competente.

Holera. În Germania dela 20—27 August au fost 78 cazuri de holera, 32 decese și anume: 16 cazuri; 8 decese în Prusia-Orientală; 34 cazuri, 12 decese în teritoriul Vistulei; 2 cazuri, 1 deces în Silezia-de-sus, 24 cazuri, 9 decese în teritoriile Netze și Warthe. Un deces în districtul Pottocham 2, cazuri, 1 deces în teritoriul Rinului. Amsterdam, 2 cazuri, 1 deces; Maestricht 1 deces; Helletvoetslins, 1 deces.

Din public.*)

Primim următoarele rînduri, pe care le publicăm cu toată plăcerea:

Multe și mari sînt încă lucrurile ce trebuie să le facem și să le săvîrșim noi Românii, până-ce vom pute realiza așteptările îndreptățite și juste, de care vrednic este acest neam, această odraslă a gînteii latine. Într-aceste lucrul gel mai de căpetenie este să dăm un sbor, un avînt mai puternic cetitului la popor, să dăm mai mare extindere la creșterea, cultivarea inimii și la luminarea minții și a conștiinței ce fără de carte nu se poate face.

Cartea în școale se dă în mîna popoarelor și așa și în mîna poporului nostru român. Școalele noastre, har Domnului și mulțumită hărniciei și jertfirii de sine a corpului nostru învățătoresc, răspund scopului lor, tinerimea poporului nostru întră azi în viață cu cunoștință de carte, luminată la minte, inimă și pricepere nu numai prin capacitatea sa naturală, ci și prin școalele conduse cu atîta îngrijire și osteneală de „părinții” și „luminători-ii”, de preoții și dascălii sei.

Durere numai, că eșind din școală cea mai mare parte a poporului nostru nu se mai ocupă cu carte, uită și ceea-ce a căștigat în câțiva ani, uită chiar și a cetii. Ce daună, ce greșală, ce păcat acesta.

Și Doamne, cât rău vine de aici!

Dacă în timpul când tinerimea ajunge să intre în viață, în grija și disponerea sa proprie, ar avea cărți pentru dînsul, numărul cărțurilor nostri ar fi înșutit și înmuit mai mare. Și ce succese s'ar ajunge atunci! Ne stau de exemplu și model popoarele din Apusul continentului nostru.

Să dăm deci în mîna pruncilor nostri, în mîna tinerilor, adulților, ba chiar în mîna celor mai vîrstnici, să dăm în mîna *fiecdruui nascut român*, care știe cât de cât a cetii — carte; carte care să-i placă, de care nedes-

lipindu-se să se indulcească de cetit, de cetitul cărților românești.

Și ce poate fi mai drăgălaș, mai plăcut pruncilor, tinerilor, ba și celor mai înaintați în etate, decât o frumoasă, bună, plăcută și indispensabil de trebuincioasă carte de rugăciuni, pe care o iubește, de care nu se deslipește nici-cînd.

E știut în genere și din praxa de toate zilele, că aceia care au carte de rugăciuni sînt mai înțeleptici cu cetitul, și că aceia cetesc și alte cărți și nu se lasă nici chiar fără de ziare, numai dacă au modru și ocaziune de a le cunoaște și pricepe. În strălucite și numai la Germani sînt chiar reuniuni create anume pentru distribuire de cărți de rugăciuni sau alte bune de cetit și chiar și singuraticii se nisuesc a se întrece unul pe altul întru de a împărți cât de multe cărți în cercul lor de viață și activitate. Să nu scăpăm din vedere nici pe un moment, că pe noi numai biserica română, adică cărțile rituale românești ne-a conservat pentru românism și că în viitor acestor cărți înzecit mai mare rol trebuie să dăm.

Considerându-le aceste, am edat și eu două feluri de cărți de rugăciuni și cîntări întocmite din cărțile rituale aprobate ale bisericii noastre răsăritene și cu un apendice bogat de învățături morale; una pentru prunci, alta pentru adulți.

Cartea de rugăciuni pentru prunci are titlul: „*Poarta Raiului*”, în format mic, frumos și foarte plăcut, în 14 coale cu 224 pagine pe hîrtia cea mai fină, cu mai multe icoane artistice și tipar frumos, cu ortografie fonetică și limbajiu curat românesc, adică popular și ușor.

Cartea cea mai mare pentru adulți are titlul: „*Oalea cerească*”, cu format delicat în 20 coale, cu 320 pagine, asemenea pe hîrtia cea mai fină cu icoane artistice, reproduse dela cei mai celebri artiști ai școalei italiene, ca Rafael, Sassoferrato, Titian și Michel Angelo. Tiparul asemenea e foarte frumos, cu ortografia și limbajiu ca mai sus.

Scopul pentru care am făcut edițiunea consistătoare a acestor două feluri de cărți este de a pute da în mîna poporului nostru românesc, la prunci și la adulți, la tineri și bătrîni, cărți de rugăciuni și cîntări după prescrierile și disciplina ritului mareț al bisericii noastre răsăritene, cărți edate în stilul și gustul cel mai frumos estetic, deplin artistice, care ar servi de onoare literaturii chiar a poporului celui mai bogat în literatură; ca să creștem și prin aceste și în gustul estetic pe bunul nostru popor.

Scopul celalalt 'mi-a fost să putem da în mîna poporului cărți frumoase, amăsorat frumșeții ritului nostru mareț, și totuși pe lîngă conținutul lor bogat și executare internă și externă artistice, — *ieftine* cum nu s'a mai pomenit, de nu poate numai în literatura popoarelor celor mai culte, unde sprigiuul extins și cărțile cele mai bogate atît în conținut cît și în executare să se poată da cît numai se pot de ieftin.

Aud ca-și-cum 'mi-ar suna, că avem noi destule cărți de rugăciuni. Da, avem, numai cît au o daună foarte mare, că sînt prea scumpe. Și stagnarea literaturii noastre, — se nu o negăm — este între altele scumpețea, și aceasta poate cea mai principală cauză.

Eu 'mi-am propus deci prin edarea acestor două cărți, să dăm în mîna publicului cetitor *cărți ieftine*, cum nu s'a mai pomenit, și cu toate acestea să fie bune, frumoase, plăcute, bogate și artistice chiar.

Prețul cărții de rugăciuni și cîntări, pentru prunci: „*Poarta Raiului*”, un exemplar legat în imitație de pele, în călcăiu de pînză, cu cruce și gravuri aurite și în capsă (toc), este numai 20 cruceri.

Ear' prețul cărții de rugăciuni și cîntări pentru adulți, „*Oalea Cerească*”, un exemplar legat în imitație de pele, în călcăiu de pînză cu emblemă și gravuri aurite în toc frumos, este numai 50 cruceri.

Prețuri cari la noi nu s'au mai pomenit și la care numai pentru cea s'a putat ajunge, că nu m'a îndemnat spiritul de căștig, ci numai dorul de a vedea să aibă tot cărturarul român, mic și mare, carte de rugăciuni în mîna.

Foloasele morale și realizarea dorinței de-a ști pe toți cărturarii nostri cu carte în casă și de a-i vedea cu carte de rugăciuni în biserică, cum este la alte neamuri 'mi-ar fi răsplată ce doresc.

Ba ca să ajungem să vedem odată și realizată această generală dorință, pe basa învoelii cu editorul meu, pot să fac și după învoeală, înlesniri neusitate până aci în literatură noastră națională.

La comande mai mari dau rabat 10 procente.

Comandele cer a 'mi-se trimite în plic (cuvertă) închis, dimpreună cu indicarea numărului, soriurilor și prețurilor cărților comandate, după-cum sînt expuse aceste mai la vale.

Apelez deci la iubiiți mei frați preoți, dascăli și toți înaintătorii progresului nostru moral și cultural național.

Pentru de a cunoaște cărțile și de a se convinge despre valoarea lor, le trimît *francate* la adresa ori-și-cui, dacă 'mi-se anticipează prețul lor și pentru speșele de postă 10 cr.; și dacă 'mi-se mai asignează și alți 10 cr., le trimit cu recomandatie.

Pentru clasa inteligentă, mai ales pentru dame, am făcut edițiunea de lux în legături variate după descrierea și prețurile arătate mai jos.

Așa se dă ocaziune ori-și-cui după gustul seu de a se prevedea cu carte de rugăciuni cât de frumoasă, ce în edițiunile de până acum n'a prea fost. Și se dă totodată ocaziune binevenită de a pute face cadourile, donurile cele mai placute prietenilor iubiiților nostri. Recomandăm în atențiune a onoratalui public, mai ales părinților și mecenajilor progresului cultural sîrbătorile de tot soiul, aniversări, zile onomastice mai ales însse școlile, cînd și unde aceste donuri sînt atît de prețioase.

De rezultatul spriginului și ajutorului marelui public vreau să se bucure pruncii și fetițele noastre adăpostite la institutele străine și din locurile expuse, unde totdeauna cu ochi ageri trebuie să privim; despre aceasta la timpul seu voi da raport public.

Să 'mi fie permis a atrage atențiunea on. public la împregiurarea și faptul, că culturile-egylet-urile maghiare răspîndesc deja cărți de rugăciuni maghiare între cărturarii diferitelor naționalități din țeară. Să fie aceasta un *momento* pentru noi Români. Să fim unul fiecare la postul seu vigilat.

Domnii care vor face comande pe seama Românilor din locurile expuse, primească și până la raționinul și mulțumită publică, recunoștința cea mai profundă.

Întreprinderea aceasta făcută singur numai în interesul culturii morale și naționale sînt convins, că are deja dobîndit sprigiuul marelui public românesc. Și acum rămîn cu distinsă onoare.

Jojib, anul 1894, ziua Sf. Constantin și Elena.

Constantin Lucaciu,
preot român.

Poșta redacțiunii.

Dlul C. L. Jojib. Nu va costa nimic. Se va publica și de mai multe-ori. Salutare.

Dlul D. în Cornuși. Dl Lazareca Lăzreanu nu ne scrie nouă nimic și chiar scriind, nu vom publica nimic dela oameni, despre care credem că nici nu pricep rostul gazetăriei.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Oradea-mare, 3 Septembrie n. Coloman Tisza și-a ținut ieri darea sa de seamă înaintea alegătorilor. Mulțimește alegătorii de încrederea lor, care o a respins a orăde calumniile răspîndite despre el. El a lucrat la întărirea patriei unit cu partidul liberal după legile religioare el e convins, că religia și morala se vor întări (!) și crede, că după sancționare va fi pace. Nu crede, că clerul va continua lupta.

Relativ la naționalități oratorului a zis că pericolul s'a mărit. Croația e mai liniștită, cei meritul Banului. Nu ține că-i necesară schimbarea legii electorale relativ la cens în Ardeal; cere o procedură aspră în contra ultraștilor; trebuie să pazească însă de-a persecuta rasele, pentru-că agitația strică statului maghiar. Societatea s'e-și deee silința a atrage la sine naționalitățile. Cetele de partid ar trebui să fie evitate. El nu-i un amic al reformei administrației; dar' cere o controlă conștiințioasă a funcționarilor.

Budapesta, 3 Sept. n. Archiducele Carol Ludovic a deschis congresul igienic-demografic. Hieronymi l'a salutat ca loctiitorul protectorului, a făcut o reprivire a stării științei igienice și a salutat congresul, rugînd pe archiduce să-l deschiză. Archiducele vorbi frantuzește declară în numele Maestății Sale că congresul e deschis. Vorbî primarul Băth și apoi reprezentanții țerilor în limbile lor. Reprezentantul rus desfăcu cu entusiasm mare vorbind de pacea lumii. După amezai s'a depus o icoană pe monumentul lui Semmel Weiss.

Londra, 3 Septembrie n. M. Sa a sosit fiind primit cu entusiasm. Deputațiilor lor li-a răspuns M. Sa neaștește și boamește.

Triest, 3 Septembrie n. M. Sa împărăteasa a sosit ieri în Miramor și după amezai a plecat la Corfu.

În ce se va vedea în ce.

Tîrgul de vite din Bistrița a fost stingerit de o măsură, a cărei pricină încă nu-i lămurită. A fost anunțat oficios pe zilele 23—28 August, s'a ținut însă în 20, 21 și 22 August. În 23 August vin oamenii cu vite — cumpărătorii din comitatele vecine și de mai departe nu-s ca 'n palmă.

Vînzătorii veniți la 23 August nu au putut căpeta prețurile potrivite, oferindu-li-se cu 30% și 40% mai puțin. Aceasta este o bătae de joc criminală, căci expune pe oameni la perderi mari.

Statistica grăului în Ungaria. Ministerul agriculturii publică statistica grănelor pentru 1894.

În Ungaria, cuprînzîndu-se în ea Croația și Exclavonia, produsul total al grăului a fost de 42,898 925 quintale metrice. Țeara consumă în total 30 milioane quintale; rămîne dar' un plus de 12 milioane quintale.

Săcara a dat 16,233.168 quintale. Ungaria are trebuință de 14 milioane quintale, rămîne dar' 2 milioane quintale disponibile.

Prețul mărfurilor.

Plăța din Făgăraș. În 21 August n. Grâu hectolitru fl. 4.50 până fl. 4.80; grâu mestecat fl. 3.80 până fl. 4.20 —săcară fl. 2.60 până fl. 2.80; orz fl. 2.40 până fl. 2.60; ovăș fl. 2.— până fl. 2.20; cucuruz fl. 3.80 până fl. 4.—; mazăre fl. 6.— până fl. 7 fasole fl. 3.— până fl. 4.—; linte fl. 7.— până fl. 8.—; sîmîntă de cănepă fl. 5.— până fl. 6.— sîmîntă de in fl. 6.— 7.—; cartofi fl. 1.20 până 1.40; mîlaiul fl. 7.50 până fl. 8.50; sîu brut 100 kilograme fl. 24.— până fl. 26.—; lumini de sîu tîrnate fl. 41.— până fl. 42, unsoare de porc 100 ch. fl. 60.— până fl. 62.—; slănină 100 chilo fl. 52 până fl. 60.—; sîpun 100 buc. fl. 22.— fl. 26.—; cănepă fl. 80.— până fl. 35.—; fîn fl. 1.50 până fl. 1.50 carne de vită chilo 44 cr.; carnea de vițel 40 — pîcă 44 cr.; carnea de porc 40.— până —; carnea de oaie 28.— până —; ouă 5 cu 10 cr.

Plăța din Brașov. În 31 August n. Grâu frumos hect. fl. 6.—, de mijloc fl. 5.10, mai slab fl. 4.50, grâu mestecat fl. 4.—, săcără frumoasă fl. 3.40, de mijloc 3.— fl., mai slabă —, orz frumos fl. 3.80, de mijloc 3.40, ovăș frumos fl. 2.80, de mijloc —, cucuruz fl. 1.60, mîlaiu fl. 3.40, mazăre fl. 5.90, linte fl. 10.—, fasole fl. 3.50, sîmîntă de in fl. 9.50, sîm. de cănepă fl. 4.—, cartofi fl. 1.20, carne de vită p. chilo 48— cr. carne de porc 52 cr., ouă 6., cu 10 cr.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 1 Sept. n. s'au notat: ungurești bătrîni grei 41— cr. până 4.1/2 cr., de mijloc 42.— cr. până 42 1/2 cr., ung. reșe grei tineri 48— cr. până 44. cr., de mijloc 44.— cr. până 44 1/2 cr., ușori 45.— cr. până 45 1/2 cr. mărfa țerănoască grea 42.— cr. până 31 — cr. de mijloc 43.— cr. până 43 1/2 cr., ușoară 44 1/2 c. până 45.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito s'eri — bești grei 44 — cr. până 41 1/2 cr., transito de mijloc 43 1/2 cr. până 44 — cr., transito ușori 42.— cr. până 43 1/2 cr.

LOTERIE.

Tragera din 1 Septembrie.
Budapesta: 15 41 82 35 79

Oălîndarul țilei.

23 August (4 Septembrie) 1894.
Hollan: Muc. Lup.
Gregorietu: Bosalia.
Sourale: răsare 5.05 apune 6.57 m

Buletin meteorologic.

Sibiu, 3 Septembrie n. 11 ore dimineața

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 727.4)	Temperatura în graduri Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vîntului
726.9	-1.0	+14.0	+22.6 +10.8
			NV

Din țeară 1 Sept. n. 7 care dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	tîria
Budapesta	761	+ 23.8	V	1
Sîtmar	.62	+ 21.4	SO	1
Cluj	760	+ 18.6	—	—
Orșova	764	+ 20.2	N	2
Arad	762	+ 21.1	S	5
Pancsova	762	+ 23.1	V	1

Sosiți în Sibiu.

La 3 Sept. n.
Hotel „*Neurherer*”. Alex. Haim, senator al sect. minist. din Budapesta. D-na Nagy. I. Szamad, preot A. Balkar, din Teius I. Ka'p, din Vienna. A. Hesz, din Budapesta. M. Fluszer, din Praga, comercianți.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 1 Sept. n. 1894.

Sîmînte	Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.		Prețul per 100 chilo	
		dela	pîna	dela	pîna
Grâu					
Băntănoș nou	75	—	76	—	—
Grâu dela Tisa	75	—	76	—	—
Grâu „Pesta”	75	—	76	—	—
Grâu de Alba-Rog.	75	—	76	—	—
„Bactea”	75	—	76	—	—
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—	—
Săcără					
Orz		70—72	5.15	5.40	5.50
de nutrof		60—62	5.60	5.75	5.85
de vinar		62—64	6.20	7.10	7.15
de boro		64—66	7.30	8.40	8.45
Ovăș		39—41	5.90	6.20	6.25
Cucuruz (porumb)	băntăș	75	—	—	—
de alt soi	76	—	6.—	6.—	—
Meiu					
Hrișcă					
Mărfi pe termen					
Grâu	Sept.-Oct.	6.4	6.45		
Maiu-Iun.					
Cucuruz	Maiu-Iun	5.96	5.98		
Ovăș	Iul.-Aug	5.81	5.8		
Sept.-Oct.		5.81	5.6		
Mart.-Apr.		6.20	6.2		
Produse diverse					
	Sotul				
		dela	pîna		
Sem. de trif.	Lucornă ungurească	44.	53.		
roșio		56.	60.		
Oleu de rap.	rafinat				
Uns. de porc	dela Pesta	50.	51.60		
„	dela țeară				
„	svîntată				
„	afumată	47.60	48.—		
„					
Sîu					
Prune		9.50	9.75		
Licitar	slavon, nou				
„	băntănoș	12.50	15.—		
„	brută				
Miere	galbină străcurată				
„	de Rosenau				
Coară	brut				
„	spirit				
„	Drojdiuțe de spirit				

Cursul pieței din Sibiu.

Din 3 Septembrie n. 1894.

Hărtie-monetă română	Cump. 9.88	vînd. 9.90
Lire turcești	11.15	11.20
Imperiali	10.10	10.18
Ruble rusești	1.82	1.32

Bursa de Budapesta.

Din 1 Sept. n. 1894.

Renta de aur ang. 6%	121.65
„ de aur ung. 4%	121.65
„ ung. val. cor. 4%	96.10
Împrumutul căilor ferate ung.	126.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	124.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	101.—
Bonuri rurale ung.	95.75
„ croate-slavone	96.—
Obligațiunile desp. regalilor	100.—
Împrumut cu premiu ung.	151.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	143.—
Renta de hărtie austriacă	98.60

Foaiie ilustrată pentru familie

VATRA

sub direcțiunea

dilor I. Slavici, I. L. Caragiale și G. Coșbuc.

Această revistă ilustrată este dirijată de unii dintre cei mai apreați scriitori români, cu menirea de a oferi onor. public cetitor român, cele mai bune scrieri ale celor mai talentați scriitori români din toate părțile locuite de Români.

Trebuia în sfârșit o foaiie, care să ocupe un loc de cinste pe masa fiecărei familii românești.

Nu va fi cruțată nici o jertfă pentru ajungerea acestui scop; grija de căpetenie fiind a nu lăsa să se strecoare în această revistă nimic nepotrivit cu tradițiile neamului nostru și cu moravurile familiei.

Cele mai bune romane, povestiri, poezii etc. originale și alese, vor ocupa primul loc și numai întâmplător în al 2-lea rând traducțiuni. Toate însă în cea mai curată, mai aleasă și mai frumoasă românească.

Artele, știința, recenziunile teatrale și musicale, noutățile literare, evenimentele însemnate, partea variată și humoristică, toate își vor avea coloanele speciale rezervate în această foaiie, cu competență și cu onestitate redactate.

Nici viața casnică nu va fi neglijată: Sfaturi bune din punctul de vedere al educațiunii, igieniei, îmbrăcăminteii, a traiului economic, felurite îndrumări folositoare economiei casei, vor fi tratate cu multă grijă.

Ilustrațiunile vor fi alese pe cât e cu putință din istoria neamului nostru, copii după tablourile artiștilor noștri și a celor străini, vederi felurite din țeara noastră și de pretutindena unde locuiesc Români.

În aceste condițiuni se va prezenta onoratului public român, foaiia ilustrată pentru familie

VATRA

ca un mărgăritor al literaturii noastre naționale, și va apăre de 2-ori pe lună, adică 24 fascicule pe an de câte 4 coale 4^a mare, tipărită cu îngrijire pe hârtie velină.

Prețul abonamentului pe un an este:

Pentru Austro-Ungaria: coroane 24. Pentru țerile Uniunii-Latine: fr. 24.

Vânzarea cu numărul: coroane 1.10 (Austro-Ungaria), franci 1.10 (țerile Uniunii-Latine).

Subsemnatul vă roagă să primiți cu simpatie apariția acestei publicațiuni românești, și să-i asigurați continuitatea prin binevoitorul d-voastră sprijin, abonându-vă la ea.

Abonamente se primesc și în librăria „Institutului Tipografic” Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 21.

Cu deosebită stimă:

C. SFETEIA, Librar-editor. — BUCUREȘTI.

[475] 25—30

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”

- 1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcărutul. Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Vicu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndărăniul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstēm de mamă. Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Nēmcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Katrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un pețitor îndărănic. Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Țeară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpăratoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Balada de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Egarăciul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nuscă-Împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei faciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Busalin păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. Roma învinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Ciara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.
O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 3 cr. sau 13 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste toți vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A doua edițiune

ȚINEREA VITELOR

Eugen Brote, president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

Se primește

instrucțiune în violină

dela o domnișoară din strada Urezului nr. 16.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1894.

Table with multiple columns showing train routes and schedules between Budapest, Sibiu, and other locations. Includes sections for Budapesta-Predeal, Budapesta, gara de vest - Rușava - Verceroava, Copsa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraș, Cucerdea-Oșorheiu-Reghin-săs., Ghiriș-Turda, Sighișoara-Odorheiu, Simeria (Piski)-Petroșeni-Lupeni, Simeria (Piski)-Hunedoara, Brașov-Zernesol, Brașov-Chezd-Oșorheiu, and Sibiu-Cisnădie.

Nota: Oarele însemnate în stânga stațiunilor sînt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numeri încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Institut Tipografic T. Lăviu Albini,

Pentru tipar responsabil Iosif Marse hall.